
CERCETĂRI ARHEOLOGICE ÎN JUDEȚELE NEAMȚ ȘI BACĂU (2004-2006)

de Roxana Munteanu
și Daniel Garvăn

În cele ce urmează vom prezenta pe scurt investigațiile arheologice efectuate de către Complexul Muzeal Județean Neamț în județele Neamț și Bacău, precum și rezultatele săpăturilor arheologice întreprinse de către alte instituții din țară pe teritoriul județului Neamț, între anii 2004-2006. Pe cele mai multe dintre șantierele amintite aici s-au continuat cercetările sistematice începute cu mulți ani în urmă, puține fiind cazurile când au fost deschise șantiere noi.

Sat Bețești, com. Rediu, jud. Neamț

a) Pe Dealul *Buruienești*, parte componentă a terasei de pe malul drept al Bistriței, în curtea prof. Gh. Zănoagă, au fost identificate urme de locuire preistorice. În urma sesizării făcute de către proprietarul terenului, aici s-a deplasat o echipă de la Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, constatându-se că este vorba despre o așezare din faza Precucuteni III.

Cercetare de teren: R. Munteanu, D. Garvăn și C. Preoteasa, 2006.

b) Pe teritoriul satului au fost descoperite mai multe olane pentru aducțiunea apei, lucrute la roată, de formă tronconică, la unul din capete având un prag folosit la îmbinarea acestora.

Materiale păstrate la MIAPN.

Sat Brad, com. Negri, jud. Bacău

Cercetările sistematice efectuate în campania 2004 au avut ca obiective depistarea celui de-al doilea șanț de apărare din epoca bronzului, delimitarea locuirii dacice și determinarea intensității acesteia. Pentru realizarea primului obiectiv a fost trasată o casetă de 4 x 12 m, în care a fost surprins șanțul defensiv. În această secțiune au fost descoperite doar materiale de epoca bronzului. În interiorul zonei delimitate de șanț a fost efectuată o secțiune de 60 x 1,5 m, acesta pornind de la săpăturile efectuate în anii precedenți. Această secțiune a scos în evidență faptul că locuirea dacică scade în intensitate pe măsură ce crește distanța față de acropolă. Stratul de cultură este subțire, materialele arheologice fiind puțin numeroase și fragmentare.

Săpătură: V. Ursachi (MIR).

Sat Costișa, com. Costișa, jud. Neamț

Cetățuia

În campania 2004 au fost cercetați aproximativ 250 m², avându-se ca obiective epuizarea suprafețelor deschise în anii 2002-2003, verificarea unor informații mai vechi privind existența unor complexe funerare în partea de nord-vest a *Cetățuiei* și completarea datelor privind succesiunea depunerilor arheologice din șanțul de apărare. În secțiunea S. II, printre pietre, au fost descoperite cinci vetre, atribuite nivelului Monteoru Ic2-Ic1, putându-se face mai multe observații asupra acestor tipuri de descoperiri. În secțiunea S. III a fost epuizată depunerea precucuteniană, acesta fiind reprezentată de aglomerări de chirpici, oase de animale, ceramică și obiecte mici din os, piatră sau lut. În zona de nord-vest, în secțiunea S. V au fost descoperite două morminte, unul (M. 3) fără inventar, care după poziție ar putea fi preistoric, celălalt (M. 4), cu inventar, aparține sec. al XVII-lea. Între S. II și S. III a fost descoperit un mormânt colectiv. Oasele aparțin la cel puțin patru indivizi. Din mormânt provine un vas ce a fost atribuit bronzului timpuriu.

În 2005 au continuat săpăturile în secțiunea S. II, în care au fost decopertate parțial cele cinci vetre semnalate în campania 2004, continuându-se cercetarea. După epuizarea nivelului de epoca bronzului (Monteoru Ic2-Ic1), a fost cercetat nivelul precucutenian, fiind descoperite fragmente ceramice, unelte de os și piatră. Acest nivel era perforat de o groapă, în care au fost descoperite materiale atribuite culturii Costișa. Pe platoul ce leagă *Cetățuia* de terasa Bistriței au fost trasate trei secțiuni cu dimensiuni de 10 x 3 m, la distanță de 6 m una de cealaltă. În secțiunea S. VI a fost descoperită o aglomerare de chirpici și ceramică Costișa. La est de S. VI a fost trasată S. VII, în care au fost descoperite resturile unor construcții și o vatră de mari dimensiuni.

În anul următor a fost reluată cercetarea unor secțiuni mai vechi (S. VII) și au fost deschise altele noi (S. IX), investigațiile concentrându-se pe platoul B. În această zonă pânza de pietre din depunerea Monteoru nu este la fel de densă ca în zona platoului A, mai bogată fiind depunerea Costișa, care era concentrată în zona centrală. S-a mai putut constata că depunerea neolitică avea o întindere mai mare decât cea din epoca bronzului¹.

Săpături sistematice: Al. Vulpe (responsabil), A. Popescu și R. Băjenaru (IAB).

Sat Cucuieți, com. Solonț, jud. Bacău

Slatina Veche

În 2004 au fost continuate cercetările din situl de lângă izvorul de slatină, acestea făcând parte dintr-un program mai larg privind exploatarea sării în preistorie. În această campanie au fost deschise două noi secțiuni. Prima dintre acestea, notată cu S. III, a secționat transversal cea de-a doua movilă, având dimensiunile de 10 x 1,5 m. În profilul secțiunii s-a putut observa un singur nivel, cu grosime variabilă (0,5-1,5 m), acesta fiind

¹ Al. Vulpe *et al.*, *Costișa, com. Costișa, jud. Neamț. Punct: Cetățuia*, în CCAR. *Campania 2004*, 2005, p. 130-131; Al. Vulpe *et al.*, *Costișa, com. Costișa, jud. Neamț. Punct: Cetățuia*, în CCAR. *Campania 2005*, 2006, p. 140-141; Al. Vulpe *et al.*, *Costișa, com. Costișa, jud. Neamț. Punct: Cetățuia*, în CCAR. *Campania 2006*, 2007, p. 136-137.

secționat de o lentilă de culoare galbenă – ce provine cel mai probabil de la o curățare sau nivelare a zonei. Acest nivel conținea fragmente ceramice Precucuteni III și Cucuteni A₂.

Cea de-a doua secțiune deschisă (Cas. 1) a fost trasată pe prima movilă, la sud de S. I, deschisă în 2003, cu scopul de a identifica și cerceta nivelul getic. Aceasta avea culoare brună și conținea pigmenți de cărbune și numeroase fragmente ceramice. Din cauze mai puțin clare – ardere sau infiltrații de păcură – acest nivel apărea din loc în loc ca o placă dură. În partea de sud a Cas. 1 a fost dezvelită și o fântână de slatină cu mai multe amenajări în jurul ei, căreia i s-a atribuit o vechime de aproximativ 200 de ani, fiind închisă, cel mai probabil, din cauza infiltrațiilor de petrol.

Cercetare sistematică: Gh. Dumitroaia (responsabil), D. Monah, R. Munteanu, D. Nicola, C. Preoteasa (CMJ Neamț).

Sat Dragomirești, com. Dragomirești, jud. Neamț

Sub Coastă

Din acest punct au fost recoltate mai multe fragmente ceramice de culoare cărămizie, lucrate la roată. Acestea par a aparține perioadei moderne.

Informație: prof. Constantin Secară.

Sat Lunca, com. Vânători-Neamț, jud. Neamț

Poiana Slatinei

Scopul primar al cercetării din 2004 fiind prelevarea de probe, intenția inițială a fost redeschiderea casetei de 2 x 2 m săpată în campania 2002 în zona A a sitului, aproximativ în centrul movilei, pe martorul de teren păstrat între S. I, S. IV și S. VII. Situația în teren a determinat lărgirea spre vest și spre nord a acestei casete până la dimensiunile de 4 x 5 m. Tot în scopul prelevării de probe pentru datarea nivelurilor aparținând epocii bronzului a fost deschisă o nouă secțiune, S. XI (1,5 x 10 m, orientată nord-sud), situată spre limita de est a zonei A și tăind secțiunile S. VII și S. VIII, cercetate în 1984-1986.

În Cas. 1, concomitent cu excavarea pământului din perimetrul sondajului 2002, s-a procedat la dezvelirea nivelurilor de locuire Starčevo-Criș, care ating grosimi variind între 1,00 și 1,50 m. Acestea constituie singurele depuneri surprinse în perimetrul casetei, ceramica recuperată de aici și tipul de depunere (modul de acumulare al depunerii în preistorie) fiind același cu cel întâlnit în campaniile anterioare și în alte situri având același specific – stațiuni pentru exploatarea sării (NaCl).

Cea mai interesantă descoperire o constituie dezvelirea, în apropierea profilului de sud al Cas. 1, a resturilor unei fântâni de slatină. Cercetarea acestui complex a fost întreruptă din cauza ploilor, cu speranța finalizării sale odată cu îmbunătățirea vremii. Fântâna consta într-o groapă săpată în lutul galben (steril din punct de vedere arheologic), în care au fost înfipte crengi verticale, de mărimi variabile, ce susțineau, probabil, o împletitură. Prezența acesteia din urmă ne-a fost indicată de existența unor segmente de crenguțe cu orientare diversă, aflate printre sau în apropierea crengilor verticale, dar care nu au putut fi prelevate datorită stării lor precare de conservare. Crengile verticale, cu dimensiuni cuprinse între 2 și 10 cm, păstrau pe întreaga suprafață coaja, iar capătul înfipt în lut a fost ascuțit.

1

2

3

Fig. 1. Cercetări din 2004-2005: 1 – Cucuieti-Slatina Veche;
2 – Lunca-Poiana Slatinei; 3 – Piatra-Neamț – Curtea Domnească.

Poziția crengilor și umplutura fântânii din momentul dezvelirii sale par să indice dezafectarea acesteia datorită unor alunecări de teren în vechime. În momentul cercetărilor în fântână se acumula, încă, apă sărată în cantitate relativ scăzută. Parte din crengi au fost degajate din depunere și incluse în depozitul Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț.

Pentru definitivarea cercetării urmează ca datele analizelor pedologice, antracologice, C¹⁴ și sedimentologice să fie coroborate cu informațiile obținute în teren.

Întrerupte în luna august din cauza ploilor abundente, cercetările au fost reluate în luna septembrie, cu scopul dezvelirii în totalitate a fântânii de slatină surprinse în Cas. 01/2002. În momentul reluării cercetărilor arheologice, profilele Cas. 01 – lăsată deschisă din luna august – se prezentau într-o stare accentuată de degradare. Datorită apei de ploaie căzute în ultima lună, profilurile secțiunii s-au surpat, astupând complexul arheologic în curs de cercetare.

Într-o primă etapă s-a încercat evacuarea apei și a pământului căzute în săpătură. Ca urmare a înrăutățirii vremii, însă, s-a procedat la acoperirea săpăturii, urmând ca cercetările să fie reluate într-o altă campanie.

Colectiv de cercetare: Gh. Dumitroaia (responsabil), R. Munteanu, D. Nicola și C. Preoteasa (membri) (CMJ Neamț). La cercetările de teren au participat și dr. O. Weller, A. Dufraise, D. Sordoillet și E. Gauthier, specialiști de Laboratorul de Crono-Ecologie (CNRS, Besançon, Franța).

Municipiul Piatra-Neamț, jud. Neamț

Curtea Domnească

Începerea unor lucrări de construcții în apropierea Bisericii „Sf. Ioan Domnesc” și în apropierea unor clădiri înscrise în Lista Monumentelor Istorice, a făcut necesară efectuarea de cercetări arheologice preventive. Acestea s-au desfășurat în perimetrul ansamblului medieval *Curtea Domnească*, în partea sa de vest, unde urmau să se construiască două locuințe particulare, concomitent cu unele lucrări de refacere a rețelei electrice și pluviale a Pieții Libertății. Zona amintită, situată în centrul orașului Piatra-Neamț, a făcut obiectul multor intervenții antropice, cu precădere în ultimul secol, vestigiile arheologice de aici fiind puternic afectate.

Cercetările preventive din 2005 au dus la dezvelirea mai multor morminte din cimitirul care a funcționat în sec. XVI-XVIII în jurul Bisericii „Sf. Ioan”². Cercetările arheologice au debutat prin trasarea a două secțiuni în scopul stabilirii stratigrafiei, în sectorul I al șantierului (str. V.A. Urechia, nr. 3). S. I, orientată nord-sud, a avut dimensiunile de 28 x 1 m, iar S. II, cu orientarea est-vest, avea dimensiunile de 12 x 1,5 m. Sporadic a fost surprins un nivel arheologic, întreaga suprafață fiind brăzdată de diverse șanțuri (de canalizare sau racorduri electrice). În cele două secțiuni au fost surprinse patru morminte de înhumație, prost conservate, distruse parțial de lucrări edilitare recente. În apropierea celor două secțiuni, pe amplasamentul unei viitoare construcții, a fost deschisă ulterior o suprafață de dimensiuni mai mari (15 x 20 m), în

² Gh. Dumitroaia, R. Munteanu, L. Uță, *Piatra-Neamț, jud. Neamț. Punct: Curtea Domnească*, în *CCAR. Campania 2005*, 2006, p. 261-262.

care au fost cercetate 77 de morminte de înhumăție. Orientarea lor generală era pe direcția vest-est, cu excepția mormântului 68, care era orientat pe direcția sud-nord. Au fost surprinse și cazuri de reînhumări, precum și de suprapuneri de morminte. La zece dintre complexele funerare cercetate aici se păstrau și părți din lemnul sicriilor. Inventarul mormintelor era foarte sărac, fiind descoperite câteva monede cu efigia unor regi ai Ungariei, din sec. XVI, nasturi de aramă de tip globular, cercei din sârmă de aramă și puține piese de fier, în stare precară de conservare.

O altă suprafață investigată a fost în preajma turnului și a bisericii „Sf. Ioan” (sectorul II). Aici au fost cercetate 10 morminte cu inventar sărăcăcios, ce consta în nasturi și monede din bronz (sec. XVI-XVII).

Alte cinci morminte au fost descoperite în apropierea segmentului de zid de pe latura de sud a bisericii „Sf. Ioan”, cu ocazia lucrărilor de amenajare a unei pasarele.

Cercetare preventivă: Gh. Dumitroaia (responsabil), R. Munteanu și L. Uță (CMJ Neamț).

Poiana Cireșului

Cercetările întreprinse aici în perioada 2004-2006 au avut mai multe rezultate interesante. Pe lângă continuarea cercetărilor în secțiunea V, deschisă în anii anteriori, s-a urmărit și extinderea cercetărilor interdisciplinare, recurgându-se la investigarea din punct de vedere micro-sedimentologic a întregului depozit. În cele trei campanii a fost recoltată o cantitate mare de material faunistic, destul de bine conservat, unelte litice și resturi de debitaj. Mai bogat s-a dovedit a fi al doilea nivel gravettian. În cadrul nivelului tardigravettian, cercetat în campania din 2005, în care apăreau numeroase perturbări stratigrafice, au fost descoperite și resturi de debitaj, două topoare șlefuite din silicolit și ceramică neolitică, atribuite culturii Starčevo-Criș. Din observațiile geomorfologice realizate a rezultat că acumularea de *loess* din perimetrul poienii s-a realizat atât în regim eolian, cât și în regim coluvial. Dintre descoperirile mai importante amintim un vârf de sulită din fildeș de mamut, singura piesă de acest tip descoperită în siturile paleolitice din România, 10 melci perforați ce făceau parte probabil dintr-un colier, bucăți de ocru etc.

Prin reidentificarea stațiunilor paleolitice de pe Valea Bistriței (Bistricioara-Lutărie și Dârțu) și sondarea acestora, se urmărește clarificarea poziției culturale a depozitului de la *Poiana Cireșului*.

Cercetare sistematică efectuată de către un colectiv condus de prof. M. Cărciumaru, de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

Sat Piatra Șoimului, com. Piatra Șoimului, jud. Neamț

De pe teritoriul satului au fost adunate și aduse la sediul MIAPN mai multe fragmente ceramice și de oase. Ceramica aparține etapei Cucuteni A₂. Nu știm dacă provin de pe *Horodiștea* sau din alt punct de pe teritoriul satului.

Informație: prof. Mariana Turcu, 2006.

Sat Poduri, com. Poduri, jud. Bacău*Dealul Ghindaru*

În perioada 2004-2006 au fost efectuate cercetări în casele A, B și C.

În prima dintre ele (Cas. A) s-au continuat săpăturile în nivelul intermediar, atribuit etapei Cucuteni A₁, fiind identificate și cercetate mai multe complexe, mai importante fiind locuințele 87 și 89 (aceasta din urmă, descoperită în 2003 și notată L. 88, a fost renumerotată în 2005). Ambele locuințe erau dreptunghiulare și aveau platforma formată dintr-un aliniament de bârne peste care se adăugase un strat consistent de lut. Dacă inventarul din L. 87 s-a remarcat printr-o reprezentare antropomorfizată prinsă în platforma locuinței și care constituia ritul său de fundare, în afara acestuia fiind destul de sărac, materialul din cea de-a doua construcție a fost mai bogat, meritând să fie menționate aici două complexe de vase, lucrate din pastă grosieră, aflate în încăperi diferite. Cu totul deosebit este un complex de cult identificat sub platforma locuinței 89, constând în 25 de astragale de bovine și ovicaprine, pe care descoperitorii l-au interpretat ca reprezentând ritul de fundare al construcției.

Săpăturile din Cas. B au fost mai restrânse, acestea având ca obiectiv epuizarea nivelului Cucuteni B, cercetat cu întreruperi, de la deschiderea acestei suprafețe în 2001. A fost investigată o porțiune din L. 75, rămasă necercetată din anii anteriori și o platformă realizată pe un pat de cioburi, din lut ars, care nu era suprapusă de resturi ale pereților sau alte părți ale unei locuințe și nu avea inventar. Sub colțul de est al platformei au fost descoperite două vase cu decor specific etapei Cucuteni B₁ – un castron, în interiorul căruia fusese așezată o cupă de mici dimensiuni. Odată cu epuizarea nivelului aparținând fazei Cucuteni B, cercetările din această casetă au fost oprite, până la prelucrarea întregului material recuperat.

În anul 2005 colectivul de cercetători de la Piatra-Neamț a deschis la sud-vest de Cas. A o nouă suprafață (Cas. C), care depășește 500 mp. În campaniile desfășurate până acum au fost cercetate locuirile atribuite epocii bronzului și fazei Cucuteni B. În privința nivelurilor aparținând epocii bronzului, se remarcă amenajarea de pietre surprinsă pe latura de sud-est a casei, pe toată lățimea acesteia. Este vorba de un segment dintr-un complex de mari dimensiuni, surprins parțial și în săpăturile din 1979-1980 (S. I-III). Acesta constă într-o pânză de bolovani de râu de dimensiuni medii-mari, dispuși într-un strat compact, într-o alveolare de origine antropică. După ridicarea pietrelor, dedesubtul acestora s-a conturat traseul unui șanț, corespunzând situației investigate în S. II și S. III, în 1980.

Nivelul cucutenian a fost deranjat la partea superioară de frecventările din timpul epocii bronzului și de activitățile recente. Au fost cercetate integral sau parțial șase construcții, dintre care cea notată cu sigla L. 2 s-a dovedit a fi cea mai spectaculoasă. Este vorba despre o construcție cu etaj, cu șase vetre rectangulare sau circulare – una dintre acestea fiind situată la etaj – și una cruciformă. Au fost surprinse și alte amenajări interioare. O râșniță de mari dimensiuni (75 x 35 cm), împrejmuțată de o gardină, era prăbușită peste mai multe greutateți din lut ars (32) care au făcut parte, probabil, dintr-un război de țesut. La etaj și parter au fost descoperite peste 50 de vase de diferite dimensiuni, în cea mai mare parte restaurate³.

³ D. Monah *et al.*, *Poduri, com. Poduri, jud. Bacău. Punct: Dealul Ghindaru*, în *CCAR. Campania 2004, 2005*, p. 281-283; D. Monah *et al.*, *Poduri, com. Poduri, jud. Bacău. Punct: Dealul Ghindaru*, în *CCAR. Campania 2005, 2006*, p. 275-277; D. Monah *et al.*, *Poduri, com. Poduri, jud. Bacău. Punct: Dealul Ghindaru*, în *CCAR. Campania 2006, 2007*, p. 274-275.

1

2

Fig. 2. Cercetări din 2006: 1 – Poduri-Dealul Ghindaru; 2 – Țolici-Hălăbutoaia.

Cercetări sistematice: D. Monah (responsabil), Gh. Dumitroaia, C. Preoteasa, R. Munteanu, D. Garvăn, L. Uță, D. Nicola (CMJ Neamț) și G. Bodi (IAI).

Municipiul Roman, jud. Neamț

Episcopie

În 2004 au continuat cercetările arheologice din incinta Episcopiei Romanului, având ca scop verificarea întinderii temeliei vechii biserici, ctitorită de Roman I, în partea vestică a actualei catedrale. A fost deschisă o secțiune de 12 x 2 m, amplasată la sud-vest de noua construcție. Din primele observații a rezultat că vechea temelie are dimensiuni ceva mai mari decât cea a actualei biserici, care a fost construită deasupra, păstrând aceeași orientare și același număr de contraforturi. La vest de biserică au fost identificate și câteva morminte, datând dintr-un interval de timp de câteva secole.

Cercetare sistematică: V. Ursachi (responsabil) și G.D. Hânceanu (MIR).

Sat Roșiori, com. Dulcești, jud. Neamț

Țarina Veche (La Humărie)

Săpăturile de aici au fost începute în 2004 și au avut ca obiectiv principal verificarea stratigrafiei sitului, aflat pe terasa superioară a Moldovei. În acest scop au fost deschise trei secțiuni notate cu siglele S. I (30 x 1,5 m), S. II și S. III (10 x 1,5 m). Au fost identificate două niveluri de locuire, aparținând sec. II-III, respectiv VI-VII d. Hr. Dintre descoperirile mai importante amintim o locuință tip bordei, datând din primul interval de timp menționat, un cuptor și două locuințe adâncite, atribuite primului nivel de locuire. Acestor descoperiri li se alătură o cantitate mare de ceramică și oase. În următoarele două campanii au mai fost deschise încă patru secțiuni (cu dimensiuni cuprinse între 8 x 1,5 m și 30 x 1,5 m) și câteva casete de control sau trasate pentru a dezveli în întregime unele complexe surprinse în secțiuni. Pe lângă bordeiul descoperit în campania din 2005, au mai fost identificate mai multe gropi dintre care una – Gr. 3 – a fost interpretată de către descoperitori ca având destinație cultică, datorită prezenței în interior a unei vetre. Dintre piese se mai remarcă un vârf de săgeată „de tip scitic”, o monedă romană și un creuzet deformat din cauza arderii secundare, ce păstra pe interior urme de zgură.

În campaniile ce au urmat au fost trasate alte patru secțiuni, notate de la S. IV la S. VII și două casete, Cas. 1 și Cas. A, de dimensiuni variabile. Noile săpături au confirmat stratigrafia surprinsă încă din 2004. Nivelului datând din secolele II-III i-a fost atribuit un bordei, identificat pe traseul S. IV, și mai multe gropi menajere. Din nivelul secolelor VI-VII a fost cercetată o locuință de suprafață, mai multe gropi de provizii și menajere. A fost recuperată și o cantitate mare de ceramică, specifică pentru fiecare dintre cele două niveluri⁴.

Cercetare sistematică: G.D. Hânceanu (MIR).

⁴ V. Ursachi, G. Hânceanu, *Roșiori, com. Dulcești, jud. Neamț. Punct: Țarina Veche - La Humărie*, în *CCAR. Campania 2005*, 2006, p. 301-302; Idem, *Roșiori, com. Dulcești, jud. Neamț. Punct: Țarina Veche - La Humărie*, în *CCAR. Campania 2006*, 2007, p. 300-301.

Sat Țolici, com. Petricani, jud. Neamț*Hălăbutoaia*

În 2006, în urma unor cercetări de suprafață, a fost identificată în apropierea unui izvor de apă sărată o depunere arheologică consistentă. Aceasta se prezintă sub forma unei movile elipsoidale, cu dimensiunea de aproximativ 40 x 30 m și o grosime de aproximativ 6 m. Au fost recoltate mai multe fragmente ceramice, ce au fost atribuite culturilor Criș, Precucuteni și Cucuteni – fazele A și B.

Cercetare de suprafață: Gh. Dumitroaia și D. Nicola (CMJ Neamț), O. Weller și R. Brigand (CNRS, Besançon, Franța).

Sat Vad, com. Dragomirești, jud. Neamț

La marginea satului, la ultima casă de pe drumul spre Unghi, cu ocazia unor lucrări pentru canalizare, au fost descoperite fragmente ceramice cenușii, lucrate la roată, datând probabil din sec. IV e.n. (Sântana de Mureș), unele medievale timpurii și o greutate de mari dimensiuni (D = 15,2 cm).

Semnalare: prof. Constantin Secară.

Sat Zănești, com. Zănești, jud. Neamț*Cimitir*

Din cimitirul satului au fost recoltate mai multe fragmente ceramice lucrate la roată, ce aparține perioadei medievale.

Informație: Mădălin Enescu-Grigore.